

Evangelisk-lutherska församlingarnas sommarverksamhet för barn och unga under undantagstillståndet

Allmänna anvisningar

De riktlinjer som statsrådet offentliggjorde den 4.5.2020 tillåter från och med den 1.6.2020 samlingar med högst 50 deltagare. Riktlinjerna öppnar möjligheten för församlingen att förverkliga samlande sommarverksamhet med ett begränsat antal personer och med beaktande av andra säkerhetsaspekter. Anvisningar ger även Institutet för hälsa och välfärd (THL) och regionförvaltningsverken (RFV). Anvisningarna i detta dokument har gjorts i samråd med dessa aktörer. Kyrkostyrelsen rekommenderar att man i planeringen av sommarens verksamhet också tar i beaktande de tillämpningsanvisningar som regeringen ger under maj månad samt de bestämmelser som kommer att meddelas av regionförvaltningsverken.

I enlighet med anvisningarna rekommenderar Kyrkostyrelsen att man under sommaren 2020 gradvis och kontrollerat öppnar den samlande verksamheten. När man gör upp riktlinjer för sommarens verksamhet är det viktigt att ta i beaktande barnens rättigheter och familjens övergripande välmående. Under undantagsförhållandet har församlingarna en viktig roll i att erbjuda mentalt och andligt stöd samt diakonal hjälp. Den sommarverksamhet som församlingarna erbjuder är speciellt viktig för många familjer just denna sommar. Som grund för statsrådets riktlinjer ligger en rapport om coronakrisens inverningar (den så kallade Hetemäkirapporten) och den påminner om att restriktionerna i vissa fall kan förhindra att barnens rättigheter förverkligas (s. 44–46). Krisen har bland annat lett till ökad alkoholanvändning och till ökat våld i nära relationer.

Av de modellberäkningar som har publicerats av THL framgår att epidemisituationen förväntas fortsätta under resten av år 2020. Det är därför ingen välmotiverad lösning att skjuta upp all verksamhet till höstterminen.

Samlande verksamhet innebär alltid en risk att coronaviruset sprids. Säkerhetsriskerna ska kartläggas omsorgsfullt och lösas lokalt, eftersom omständigheterna varierar mellan församlingarna. Här kan man ta hjälp av anvisningarna för riskbedömning som finns i dokumentet Trygg församling (s. 9–10).

För varje läger görs ett skilt säkerhetsdokument. Med tanke på lägren rekommenderar Kyrkostyrelsen att församlingen kontaktar de lokala hälsovårdsmyndigheterna och går igenom lägersäkerheten tillsammans med dem. Stiften sköter kontakten till regionförvaltningsverken.

Det är viktigt att noggrant planera behovet av medarbetare för sommarverksamheten och det eventuellt ökade behovet av till exempel ledare, köks-, fastighets- och städpersonal.

Arbetsgivaren beslutar i samarbete med arbetshälsovården om aspekter som gäller arbetarskydd. Läkaren bedömer arbetstagarens hälsotillstånd och huruvida arbetstagaren hör till riskgruppen.

För barn, unga och familjer som hör till riskgruppen är det viktigt att erbjuda stöd och olika alternativ där man minimerar samlingar och möten ansikte mot ansikte.

Skriftskola

Församlingar och organisationer som har fått tillstånd därtill har enligt kyrkoordningen skyldighet att anordna skriftskola. Oberoende av undantagsförhållandena ska konfirmandundervisning på ett eller annat sätt genomföras.

Enligt statsrådets riktlinjer är det också möjligt att ordna konfirmandläger med vissa begränsningar från och med den 1.6. Enligt de anvisningar som biskoparna gav den 5.5 är det möjligt att inleda konfirmandläger och annan lägerverksamhet från och med den 1 juni 2020. På grund av säkerhetsförberedelserna och andra praktiska orsaker rekommenderar de dock att läger med övernattnin inleds först efter midsommaren. Det sammanlagda antalet konfirmander, hjälpledare och personal får uppgå till högst 50 personer. Det är möjligt att ordna förhandsträffar för dagskriftskolor och lägerskriftkolor från och med den 1.6.

Skriftskolans lägerperiod

Församlingarna överväger själva med hänsyn till lokala förhållanden hur de ordnar skriftskolans lägerperiod under sommaren 2020. Konfirmandläger kan genomföras om de ordnas på ett sådant sätt att konfirmandgruppen inte kommer i kontakt med utomstående personer. Man strävar också efter att personalen ska vara densamma under hela läger tiden.

Ifall flera konfirmand- eller andra grupper vistas samtidigt på en lägergård, ska programmet ordnas så att grupperna kan fungera skilt från varandra vid alla tillfällen. Man bör organisera användningen av matsal, undervisningsutrymmen och sanitetsutrymmen så att endast en grupp åt gången vistas där. I mån av möjlighet ordnas måltiderna skilt för varje lägergrupp antingen i egna utrymmen eller utomhus.

I logementen är det skäl att fästa uppmärksamhet vid allmänna hygienanvisningar och god städning under lägrens gång och innan en ny grupp anländer till lägergården. I synnerhet när grupper byts är det nödvändigt att anlita professionell städning. Inkvarteringsförhållandena varierar stort mellan lägergårdarna. Därför ska specifika anvisningar göras upp lokalt.

Speciell uppmärksamhet ska fästas vid uppgörandet av det säkerhetsdokument som bör finnas för varje läger. Vid riskbedömningen, som ingår i säkerhetsdokumentet, ska man ta hänsyn till lokala förhållanden. Metoderna för hur ett tryggt avstånd mellan deltagarna kan upprätthållas (måltider, inkvartering, gemensamma utrymmen, utomhusområden) ska bedömas från fall till fall. Onödiga fysiska kontakter ska undvikas. Det är speciellt viktigt att ha kontakt till hemmen före lägret, så att familjerna får tillräckliga uppgifter om riskerna under lägerförhållandena.

Eftersom det finns restriktioner för hur många som får samlas är det inte möjligt att ordna en besöksdag. Vi rekommenderar att även enskilda besök ska undvikas. Nödvändiga enskilda besök ska ske i avgränsade utrymmen utan kontakt till andra lägerdeltagare.

Hur förfara vid sjukdomsfall?

Om någon som har för avsikt att delta i ett läger har en infektion i de övre andningsvägarna vars orsak är outredd, bör läkare konsulteras gällande deltagandet. Om deltagare eller personal på lägret insjuknar bör hälsovårdsmyndigheterna kontaktas. En läkare för infektionssjukdomar fattar beslut om vård och testning. Hen fattar också beslut om en eventuell karantän efter att ha hört de som är ansvariga för lägret. Besluten görs från fall till fall. Resultatet från ett coronatest fås i allmänhet inom 2–4 dagar.

Vid misstänkt eller konstaterad coronasmitta är det viktigt att komma ihåg att informera sakligt, eftersom rykten lätt sprids och kan förvrängas på vägen. På grund av epidemisituationen ska all kommunikation med anknytning till coronaviruset ses som kriskommunikation.

De som är ansvariga för lägret informerar i varje enskilt fall klart och utan onödigt dröjsmål lägerdeltagare och föräldrar om de anvisningar som läkaren för infektionssjukdomar har gett. Det är viktigt att respektera integritetsskyddet. Fallet ska rapporteras till kyrkoherden, och även i övrigt följs församlingens anvisningar för kriskommunikation. Enligt kyrkans handlingsplan för kriskommunikation ska kyrkoherden ta kontakt med domkapitlet med tanke på uppgörandet av en allmän lägesbeskrivning och för att komma överens om eventuella kommunikationsåtgärder.

Domkapitlet är vid behov i kontakt med Kyrkans kommunikation, som ansvarar för kyrkans riksomfattande kriskommunikation och som stöder församlingar och stiftet i kriskommunikationen. I brådskande fall ska man i första hand ringa direkt till Kyrkans kommunikations kriskommunikationstelefon på numret 09 180 2247. Ifråga om Borgå stift kan man även kontakta Kyrkostyrelsens svenskspråkiga kommunikationsavdelning, ledande sakkunnig Lucas Snellman 050 566 8230.

Skriftskola för dem som hör till riskgrupper

När det gäller ungdomar som hör till riskgrupper kan föräldrar vara i kontakt med den lokala hälsovården, som kartlägger smittorisken i verksamheten och ger råd när beslut om deltagandet ska fattas.

Ifall den unga inte kan delta i konfirmandundervisningens lägerperiod, ska det ordnas möjlighet för hen att delta i skriftskolan på annat sätt. Här kan till exempel en dagskriftskola komma i fråga. Även distansundervisning kan användas som stöd i skriftskolan.

Kyrkostyrelsen har i mars publicerat anvisningen: Ett stort under - konfirmandundervisning på distans

Konfirmation

Det är för tillfället inte möjligt att ordna en vanlig konfirmationsmessa på grund av de mötesrestriktioner som statsrådet har infört. Ifall konfirmationen inte kan flyttas till hösten ordnas konfirmationsmässan endast inom gruppen. Då rekommenderas det att mässan strömmas. Som alternativ kan gruppen konfirmeras i mindre grupper och då kan även anhöriga delta i konfirmationen.

Övrig verksamhet under sommaren

När sommarlovet börjar kan behovet av ledd verksamhet och kontakt med andra vara större än vanligt. Under sommarmånaderna är det motiverat att rikta församlingens resurser till sommarverksamheten och till att stöda familjerna. En del barn och unga lever i utmanande familjesituationer. Församlingens sommarverksamhet kan förhindra ensamhet och stärka barns, ungdomars och hela familjers välbefinnande. Det lönar sig att fortsätta med fungerande verksamhetsformer också på sommaren och samtidigt vara flexibel och skapa nya verksamhetsformer.

Kyrkostyrelsen rekommenderar att man under sommaren 2020 stegvis och kontrollerat påbörjar den samlande verksamheten, samt i mån av möjlighet också församlingens läger- och daglägerverksamhet. När man öppnar verksamheten är det bra att fungera i tätt samarbete med familjerna och noggrant följa myndigheternas anvisningar.

Det är tryggast att hålla verksamheten utomhus. Det är bra om deltagarna inte varierar i grupper som samlas ofta eller regelbundet. Högst 50 personer kan delta vid ett tillfälle. Det är viktigt att komma ihåg god handhygien och att hålla säkerhetsavstånd. Om man har förkylningssymptom kan man inte delta i verksamheten.

Synvinklar på övrig sommarverksamhet

- Fråga familjerna om deras önskemål, inkludera dem i planeringen.
- Ta också kommunens och föreningarnas utbud i beaktande. I samarbete med andra aktörer kan man erbjuda familjerna det bästa helhetsstödet.
- Förhandsanmälan är nödvändig. Om det är många som anmält sig kan man till exempel dela upp verksamheten i olika pass så att gruppen hålls tillräckligt liten och deltagarna förblir de samma.
- Det är bra att fundera på olika alternativ för måltiden. Ska var och en ha med egen matsäck eller finns det möjlighet att dela ut mat eller en matkasse?
- Se mer: <https://sakasti.fi/kasvatus/sv/smabarnspedagogik/forandrat-arbetssatt/>

Lägerverksamhet för barn i skolåldern och familjer

För alla läger gäller samma anvisningar om undantagstillstånd och säkerhet som för skriftskolans lägerperiod. Församlingarnas situation är mycket olika, bland annat vad gäller storleken på utrymmena och grupperna. Därför kräver varje situation att man lokalt bedömer situationen och anpassar anvisningarna enligt de lokala förhållandena. Det rekommenderas att man inte ordnar gemensam verksamhet för barn och mor- och farföräldrar.

Verksamhet på distans som ett alternativ

Det är viktigt att fundera på hur de familjer som hör till en riskgrupp kan vara med i verksamheten utan att delta fysiskt.

- Det går att skicka sommarsysselsättningar per post eller elektroniskt. Familjerna kan också på egen hand göra olika spårningar.
- Läger- och pysseldagar kan hållas också via nätkontakt.
- Tips på verksamhet på distans i församlingens småbarnspedagogik finns på <https://sakasti.fi/kasvatus/sv/smabarnspedagogik/forandrat-arbetssatt/>

Det är önskvärt att man håller kontakt med familjerna under undantagstillståndet. Det finns anvisningar för kontakten med familjerna. Det är viktigt att fortsättningsvis också erbjuda andligt stöd.